dosar nr.2-22140399-05-3a-10032025 Judecătoria Cahul, judecător A.Sîrbu

D E C I Z I E

27 ianuarie 2026 mun.Cahul

Completul specializat de contencios administrativ al Curții de Apel Sud
în componența:
preşedintele completului Vitalie Movilă
judecătorii Andrei Scripcenco, Evgheni Bancov
cu grefierul Anastasia Busuioc
cu participarea reprezentantului apelantului Ivan Lisița - avocat Maxim Todorov,

a judecat în ședință publică, în ordine de apel, cauza de contencios administrativ la acțiunea reclamantului Lisița Ivan împotriva pârâtului Direcția Teritorială pentru Siguranța Alimentelor subdiviziunea Cahul/Taraclia/Cantemir, cu privire la anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare, la apelul declarat de avocatul Todorov Maxim în interesele reclamantului Lisița Ivan, împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul sediul central din 12 decembrie 2024 –

C O N S T A T Ă:

1. La 27 septembrie 2022 reclamantul Lisița Ivan, prin intermediul reprezentantului-avocat Todorov Maxim, a depus la Judecătoria Cahul acțiunea împotriva pârâtului Direcția Teritorială pentru Siguranța Alimentelor Taraclia (actual Subdiviziunea Teritorială pentru Siguranța Alimentelor Cahul/Taraclia/Cantemir), prin care pretinde: **1.** anularea ordinului nr.38 din 25 august 2022 „cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, emis de către Direcția Teritorială pentru Siguranța Alimentelor Taraclia, prin care i-a fost aplicată sancțiune disciplinară sub formă de mustrare, ca fiind emis contrar legii; **2** încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin ordinul nr.38 din 25 august 2022 „cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, emis de șeful Direcției Teritoriale pentru Siguranța Alimentelor Taraclia, Curdov Gheorghe, reclamantului i-a fost aplicată sancțiune disciplinară sub formă de mustrare. În motivarea ordinului nr.38 din 25.08.2022 s-a invocat faptul că, reclamantul ar fi încălcat art.6, art.7, art.8 privind profesionalismul, loialitatea și accesul la informație prevăzut de Legea nr.25 din 22.02.2008 privind Codul de conduită a funcționarului public, și art.57 lit.e),g),h) Legea nr.158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public, care prevede că, constituie abateri disciplinare: e) refuzul nejustificat de a îndeplini sarcinile și atribuțiile de serviciu, precum şi dispozițiile conducătorului; g) acțiunile care aduc atingere prestigiului autorității publice în care activează; h) încălcarea normelor de conduită a funcționarului public.

Nu este de acord cu actul administrativ individual defavorabil, deoarece nu a încălcat atribuțiile de serviciu, așa cum se invocă în ordinul nr.38 din 25.08.2022. La 28

februarie 2022 Maev Ivan a depus plângere în adresa Inspecției pentru Protecția Mediului Taraclia, prin care a solicitat să fie verificat faptul adierii mirosului puternic de la ferma de porcine SRL „Liud Masiv”, ceea ce afectează modul de viață în vecinătate. Plângerea a fost remisă Direcției Teritoriale pentru Siguranța Alimentelor Taraclia, examinarea ei fiind pusă în sarcina reclamantului. Plângerea lui Maev Ivan a fost examinată de către reclamant în comun cu Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Centrul de Sănătate Publică Cahul, iar în urma verificărilor comune, faptele descrise în plângere nu s-au adeverit, fiind eliberat răspuns Inspecției pentru Protecția Mediului Taraclia și Direcției Teritoriale pentru Siguranța Alimentelor Taraclia.

Potrivit procesului-verbal nr.2 din 23 august 2022, în cadrul ședinței Comisiei de disciplină s-a invocat că, Lisița Ivan ar fi încălcat atribuțiile de serviciu prin faptul că nu ar fi examinat corespunzător petiția cu nr.П-4 din 28 februarie 2022 depusă de Maev Ivan, prin ce a fost afectată grav imaginea instituției și ar fi încălcat dreptul la acces la informație pentru Maev Ivan, care a solicitat expres să fie informat despre acțiunile întreprinse de organele competente pe marginea petiției sale. Comisia de disciplină a decis să vină cu propunere către director privind emiterea ordinului de sancționare.

La 10 august 2022 în privința reclamantului a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție în temeiul art.71 alin.(1) Cod contravențional, unde agentul constatator a indicat că: „*Lisița Ivan a încălcat normele legale referitor la depunerea petiției, și anume nu a dat răspuns petiționarului, locuitor a satului *****, Maev Ivan care s-a adresat cu cerere și Lisița I.D. a încălcat executarea 28.02.2022*”, iar prin decizia de sancționare din 10 august 2022 reclamantul a fost supus răspunderii contravenționale. În dezacord cu actul de învinuire, reclamantul a depus contestație, care acum se află pe rolul Judecătoriei Cahul sediul Taraclia.

Prin ordinul nr.38 din 25.08.2022 reclamantului i-a fost aplicată sancțiune disciplinară sub formă de mustrare.

Acţiunile șefului Direcției Teritoriale pentru Siguranța Alimentelor Taraclia, Curdov Gheorghe, manifestate prin emiterea ordinului contestat, sunt ilegale și pasibile anulării. Or, reclamantul a examinat plângerea lui Maev Ivan în comun cu Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Centrul de Sănătate Publică Cahul, organ competent în acest sens. Făcând trimitere la prevederile art.201, 202 din Codul muncii, art.56 din Legea nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică şi statutul funcționarului public, relevă că angajatorul poate aplica sancțiuni disciplinare pentru încălcarea disciplinei de muncă, şi anume, a obligațiilor stabilite de Legea nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcționarului public și Codul muncii, convențiile colective, contractele colective şi cele individuale de muncă etc.

În speță, deși în ordinul de aplicare a sancțiunii disciplinare se face trimitere la prevederile art.57 lit.e),g),h) din Legea nr.158 din 04.07.2008, angajatorul nu a probat că reclamantul ar fi încălcat aceste norme imperative. Or, pentru aplicarea unei sancțiuni disciplinare angajatorul urmează să constate întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: 1. Fapta ilicită manifestată în acțiunea/inacțiunea de încălcare a disciplinei muncii (obligațiilor stabilite de legislația muncii, contractul colectiv sau individual de muncă etc.); 2. Urmarea prejudiciabilă adică prejudiciul material care a fost cauzat

întreprinderii; 3. Legătura cauzală dintre faptă şi urmare; 4. Vinovăţia (sub formă de intenţie sau imprudenţă). La caz, angajatorul nu a stabilit obligația care nu a executat-o Lisița Ivan, precum angajatorul nu a prevăzut în ce constă urmarea prejudiciabilă (prejudiciul concret). Nu indică angajatorul şi existența legăturii cauzale dintre faptă şi urmare, iar vinovăția nu există, întrucât nu s-a constatat de angajator prin probe intenția sau imprudența în comiterea pretinsei abateri disciplinare.

Atrage atenția instanței de judecată că, Maev Ivan a depus plângerea la Inspecția pentru Protecția Mediului Taraclia, plângerea fiind remisă pentru examinare Direcției Teritoriale pentru Siguranța Alimentelor Taraclia. Ca urmare, în urma examinării plângerii de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Centrul de Sănătate Publică Cahul, s-a constatat că faptele indicate în plângere nu s-au adeverit, fiind informate organele în acest sens. În motivarea ordinului nr.38 din 25.08.2022 se invocă încălcarea art.57 lit.e) din Legea nr.158 din 04.07.2008, care prevede că, constituie abateri disciplinare: e) refuzul nejustificat de a îndeplini sarcinile şi atribuțiile de serviciu, precum şi dispozițiile conducătorului, însă, la caz, nu a fost constatat faptul că reclamantul ar fi refuzat să examineze petiția cu nr.П-4 din 28 februarie 2022 depusă de Maev Ivan, ba dimpotrivă, a conlucrat cu Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Centrul de Sănătate Publică Cahul, organ competent în acest sens.

Se invocă încălcarea art.57 lit.g) din Legea nr.158 din 04.07.2008, care prevede că, *constituie abateri disciplinare: g) acțiunile care aduc atingere prestigiului autorității publice în care activează*, însă la caz, angajatorul nu a adus careva probe precum că a fost atins prestigiul Direcției Teritoriale pentru Siguranța Alimentelor Taraclia în urma examinării plângerii; și încălcarea art.57 lit.h) din Legea nr.158 din 04.07.2008, care prevede că, *constituie abateri disciplinare: încălcarea normelor de conduită a funcționarului public,* or, angajatorul nu a motivat concret în ordin care acțiuni ale reclamantului au dus la încălcarea normelor de conduită a funcționarului public. Mai mult, reclamantul nici nu a fost obligat să ofere careva informații lui Maev Ivan referitor la acțiunile întreprinse la examinarea plângerii, această obligație revenind în exclusivitate Inspecției pentru Protecția Mediului Taraclia, organul unde a fost înregistrată primar plângerea lui Maev Ivan.

Invocând prevederile art.31, 118 alin.(1)-(3) Cod administrativ, indică reclamantul că a fost sancționat ilegal. Or, actul administrativ individual defavorabil contestat nu conține o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc.

Conform art.162 alin.(1),(3), art.165 alin.(1) Cod administrativ, termenul de depunere a cererii prealabile este respectat. La 05.09.2022 reclamantul a solicitat Direcției Teritorială pentru Siguranța Alimentelor Taraclia examinarea și admiterea cererii prealabile privind anularea ordinului nr.38 din 25.08.2022, însă cererea prealabilă a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

În drept acțiunea mai este întemeiată și pe prevederile art.167 Cod administrativ; art.201-202 Codul muncii; Legea nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

2. La 12 decembrie 2024 Judecătoria Cahul sediul central a pronunțat hotărârea, prin care a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Lisița Ivan către Direcția Teritorială pentru Siguranța Alimentelor, subdiviziunea Sud Cahul/Taraclia/Cantemir cu privire la anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare.

3. La 16 decembrie 2024 avocatul Todorov Maxim a depus cererea de apel în interesele reclamantului Lisița Ivan, la 06 martie 2025 motivarea apelului, prin care solicită casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Cahul sediul central din 12.12.2024, și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii reclamantului.

Apelantul a invocat în cererea de apel că, deși în ordinul de aplicare a sancțiunii disciplinare se face trimitere la prevederile art.57 lit.e),g),h) Legea nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică şi statutul funcționarului public, angajatorul nu a probat că Lisița Ivan ar fi încălcat aceste norme imperative.

Pentru aplicarea unei sancțiuni disciplinare angajatorul urmează să constate întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: 1. Fapta ilicită manifestată în acțiunea/inacțiunea de încălcare a disciplinei muncii (obligațiilor stabilite de legislația muncii, contractul colectiv sau individual de muncă etc.); 2. Urmarea prejudiciabilă adică prejudiciul material care a fost cauzat întreprinderii; 3. Legătura cauzală dintre faptă şi urmare; 4. Vinovăția (sub formă de intenție sau imprudență). În speță, angajatorul nu a stabilit obligația care nu a executat-o Lisița Ivan, precum angajatorul nu a prevăzut în ce constă urmarea prejudiciabilă (prejudiciul concret cauzat). Nu indică angajatorul şi existența legăturii cauzale dintre faptă şi urmare, iar vinovăția nu există, întrucât nu s-a constatat de angajator prin probe intenția sau imprudența în comiterea pretinsei abateri disciplinare.

Angajatorul nu a motivat concret în ordin care acțiuni ale reclamantului au dus la încălcarea normelor de conduită a funcționarului public. Mai mult, reclamantul nici a fost obligat să ofere careva informații lui Maev Ivan referitor la acțiunile întreprinse la examinarea plângerii, această obligație revenind în exclusivitate Inspecției pentru Protecția Mediului Taraclia, organul unde a fost înregistrată primar plângerea lui Maev Ivan.

Fiind audiat în şedința de judecată, martorul Calendari Alexandru a explicat că, au efectuat un control comun împreună cu Lisița Alexandru în ceia ce privește plângerea depusă de Maev Ivan. În cadrul controlului s-a depistat că plângerea este anonimă, întrucât aşa persoană nu a depus nici o plângere. Răspuns la plângere a fost oferit de către Calendari Alexandru, necătând la faptul că plângere a fost anonimă. Conform art.76 Cod administrativ: ”(1) *Petițiile anonime sau cele depuse fără indicarea adresei poştale sau electronice a petiționarului nu se examinează*”. Conform răspunsului Centrului de Sănătate Publică nr.11-9/47 din 15.03.20222, adresat Inspecției pentru Protecția Mediului Taraclia, s-a constatat că faptele descrise în plângere nu s-au adeverit, mai mult petiționarul a explicat că el nu a scris plângere şi semnătura nu-i aparține.

Atrage atenția instanței de apel că angajatorul nu a întreprins nici o măsură în cadrul procedurii disciplinare pentru a-l audia pe cet. Maev Ivan în cadrul acestei proceduri, plângere fiind depusă la poliție pe Lisița Ivan de către șeful Direcției raionale pentru

Siguranța Alimentelor. Angajatorul invocă că reclamantul nu şi-a îndeplinit atribuțiile de serviciu prin neoferirea răspunsului la plângere cet. Maev Ivan, însă angajatorul elementar nu a stabilit că într-adevăr o astfel de persoană a depus sesizare, prin audierea acesteia în cadrul anchetei de serviciu.

4. La 13 iunie 2025 intimatul Subdiviziunea Teritorială pentru Siguranța Alimentelor Cahul/Taraclia/Cantemir a depus referință la cererea de apel, prin care solicită respingerea apelului ca fiind neîntemeiat.

În argumentarea referinței s-a invocat că, la data de 18 februarie 2022 Maev Ivan a depus plângere la Centrul de Sănătate Publică Cahul, prin care a solicită să fie verificată şi luate măsuri cu SRL „Liud Masiv", care deține fermă de porcine şi de la care vine miros puternic, ceea ce afectează modul de viață în vecinătate. Despre măsurile luate petiționarul a solicitat să fie informat conform prevederilor legale. La 28 februarie 2022 Centrul de Sănătate Publică a remis în adresa Direcției Teritoriale pentru Siguranța Alimentelor Taraclia spre examinare după competență plângerea nr.П-4 din 28.02.2022 depusă de Maev Ivan. Plângerea nr.П-4 din 28.02.2022 a fost dată spre examinare contra semnătură către Lisița Ivan, şeful Secției supraveghere sanitar-veterinară din cadrul Direcției Teritoriale pentru Siguranța Alimentelor Taraclia (în continuare DTSA Taraclia).

La 04.08.2022 şeful-adjunct al DTSA Taraclia, Berechelea Dmitri, a informat şeful DTSA Taraclia, Curdov Gheorghe, despre faptul că în adresa sa la 11 iulie 2022 a parvenit Dispoziția nr.3-d din 11.07.2022 referitor la examinarea petiției nr.П-4 din 28.02.2022. În cele expuse supra, Lisița Ivan a ignorat prevederile art.69 alin.(2), art.70, art.60 din Codul administrativ, de asemenea Lisița Ivan nu a întreprins nici o acțiune conform Codului administrativ, şi nici nu a remis în adresa petiționarului răspuns, prin ce a încălcat legislația în domeniul informației şi a ignorat prin neexecutare conform Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică şi statutul funcționarului public, refuzul nejustificat de a îndeplini sarcinile şi atribuțiile de serviciu, precum şi dispozițiile conducătorului, iar un motiv temeinic pentru neexecutare invocat de către Lisița Ivan lipsește.

La 05 august 2022 şeful DTSA Taraclia, Curdov Gheorghe, a remis în adresa Inspectoratului de Poliție Taraclia scrisoare cu privire la încălcarea art.71 Cod contravențional de către Lisița Ivan. La 11 august 2022 Inspectoratul de poliție Taraclia a înștiințat DTSA Taraclia, că în privința lui Lisița Ivan a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție, în temeiul art.71 alin.(1) Cod contravențional, cu aplicarea amenzii în mărime de 9 u.c. La 05.08.2022 Berechelea Dmitri a depus sesizare în adresa şefului DTSA Taraclia, Curdov Gheorghe, despre faptul neexecutării de către Lisița Ivan în conformitate cu art.69 alin.(2) Cod administrativ inițierea procedurii administrative în cazul depunerii petiției către autoritatea publică, iar în conformitate art.71 Cod administrativ petiționarul a fost lipsit de accesul la informație. Astfel, prin ordinul șefului DTSA Taraclia nr.38 din 25.08.2022, Lisița Ivan, şef secție supraveghere sanitar-veterinară, a fost sancționat disciplinar cu mustrare.

Luând în considerație că, în conformitate cu art.22 alin.(1) lit.d),g) din Legea cu

privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public „*funcţionarul public are obligaţia să îndeplinească cu responsabilitate, obiectivitate, promptitudine, în spirit de iniţiativă şi colegialitate toate atribuţiile de serviciu şi să respecte regulamentul intern*”, şi art.6, 7, 8 din Legea nr.25/2008 cu privire codul de conduită a funcţionarului public „*funcţionarul public are obligaţia să-şi îndeplinească atribuţiile de serviciu cu responsabilitate, competenţă, eficienţă, promptitudine şi corectitudine şi este responsabil pentru îndeplinirea atribuţiilor sale de serviciu faţă de conducătorul său nemijlocit, faţă de conducătorul ierarhic superior şi faţă de autoritatea publică*”, „*funcţionarul public este obligat să servească cu bună-credinţă autoritatea publică în care activează, precum şi interesele legitime ale cetăţenilor*”, „*funcţionarul public are obligaţia să se abţină de la orice act sau faptă care poate prejudicia imaginea, prestigiul sau interesele legale ale autorităţii publi*c”, Lisița Ivan nu şi-a onorat pe deplin obligațiunile de serviciu, a dat dovadă de iresponsabilitate totală față de sarcinile trasate.

Totodată, Lisița Ivan a încălcat prevederile art.71 pct.1) Cod contravențional încălcarea intenționată a dispozițiilor legale privind accesul la informație sau a celor cu privire la petiționare, fapt admis prin neexecutare şi informarea petiționarului Maev Ivan fapt confirmat prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 10 august 2022 de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de poliție Taraclia.

În contextul, Lisița Ivan a admis abatere disciplinară conform art.57 din Legea 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public prin refuzul nejustificat de a îndeplini sarcinile și atribuțiile de serviciu, precum și dispozițiile conducătorului, iar aceste acțiuni au dus la atingerea prestigiului autorității publice în care activează.

5. Procedura de citare a fost legal executată.

Reprezentantul apelantului Lisița Ivan - avocatul Todorov Maxim, în ședința instanței de apel a solicitat admiterea apelului în sensul formulat, reiterând că instanța de fond nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei. La data de 28.02.2022 o persoană, care se pretindea a fi Maev Ivan, a depus plângere în adresa Inspecției pentru Protecția Mediului Taraclia, prin care a solicitat să fie verificat faptul dacă de la ferma de porcine SRL „Liud Masiv” vine un miros puternic, ceea ce afectează modul de viață în vecinătate. Această plângere a fost trimisă după competență de către Inspecția pentru Protecția Mediului către alte două autorități publice: Direcția Teritorială pentru Siguranța Alimentelor Taraclia și Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Centrul de Sănătate Publică Cahul. Controlul a fost exercitat de către Direcția Teritorială pentru Siguranța Alimentelor Taraclia în comun cu Centrul de Sănătate Publică Cahul. Astfel, din partea Direcției Teritoriale a fost desemnat Lisița Ivan, iar din partea Centrului de Sănătate Publică a fost desemnat Calendari Alexandru, în vederea examinării petiției respective. Ei s-au deplasat în comun la fața locului, au verificat circumstanțele expuse în petiție, expediată prin email. Plângerea nu s-a adeverit, adică nu vedea nici un miros de la întreprinderea respectivă. După care, examinând în comun cererea respectivă, Centrul de Sănătate Publică a remis un răspuns atât în adresa Inspecției pentru Protecția Mediului, cât și în adresa pretinsului petiționar. În timpul

efectuării controlului s-a depistat că această plângere era de fapt anonimă. În instanța de fond a fost audiat Calendari Alexandru, cu care reclamantul împreună a efectuat controlul, și el a confirmat circumstanțele respective, inclusiv s-a expus și prin referință. Totodată, șeful DTSA Taraclia depune plângere la poliție pe Lisița Ivan, prin care îi reclamă că acesta ar fi comis o contravenție de încălcare a Legii cu privire la acces la informație și la petiționare. Atrage atenția instanței, că Maev Ivan nu a depus nici o plângere la poliție ca reclamantul să fie sancționat contravențional. Poliția, fără a-l audia pe pretinsul cetățean Maev Ivan, a întocmit proces-verbal cu privire la contravenție și în baza acestui fapt Lisița Ivan a fost sancționat disciplinar. În cadrul procedurii disciplinare DTSA Taraclia nu l-a invitat și nu l-a audiat în calitate de participant în cadrul procedurii administrative pe Maev Ivan, ca să-l întrebe dacă într-adevăr a depus o astfel de plângere, dacă a primit un astfel de răspuns de la autoritățile publice care au efectuat control comun. Și Centrul de Sănătate Publică a emis răspuns în urma controlului comun. Deci, pentru faptul respectiv s-a decis aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră. Ca temei de aplicare a sancțiunii disciplinare s-a indicat afectarea gravă a prestigiului DTSA Taraclia. În ce modalitate a fost afectat grav prestigiul nu s-a indicat, nici cum anume s-a probat chestia respectivă. Conform art.76 Cod administrativ, petițiile anonime sau cele depuse fără indicarea adresei poștale sau electronice a petiționarului nu se examinează. Deci, acea petiție, dacă s-a stabilit în cadrul controlului ca fiind una anonimă, nici nu urma a fi examinată. Dar a fost examinată, circumstanțele au fost verificate la fața locului și în urma controlului răspunsul a parvenit de la Centrul de Sănătate Publică. Respectiv, careva încălcări ale disciplinei muncii din partea reclamantului nu au existat. Nu s-a constatat că reclamantul nu ar fi ieșit la fața locului, nu ar fi conlucrat cu Centrul de Sănătate Publică, Calendari Alexandru, la verificarea circumstanțelor expuse. Însă, la speță nu se atestă acea abatere disciplinară constatată de angajator în acțiunile reclamantului – refuzul nejustificat în îndeplinirea sarcinii și atribuției de serviciu și acțiuni care aduc atingeri prestigiului autorității publice în care activează, și încă și încălcarea normelor de conduită a funcționarului public. În mod normal, dacă se desfășura acea procedură administrativă și dacă s-ar fi identificat și audiat acel cetățean Maev Ivan în cadrul procedurii disciplinare, dacă există într-adevăr așa persoană. Dar, aceste lucruri nici nu au fost stabilite și nu au fost luate în considerație de către angajator.

Cererea de apel a fost examinată în lipsa apelantului Lisița Ivan, și reprezentantului intimatului Subdiviziunea Teritorială pentru Siguranța Alimentelor Cahul/Taraclia/Cantemir, care, fiind legal citați despre data, ora şi locul judecării cauzei, în şedinţa instanţei de apel nu s-au prezentat. Potrivit art.239 alin.(2) Cod administrativ, *„participanții la proces se citează. În citație se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea participanților la proces nu împiedică instanța de apel să decidă în privința apelului”.*

6. Ascultând participanții la proces, verificând materialele cauzei şi analizând în complex argumentele şi criticile expuse în cererea de apel, Completul specializat de contencios administrativ al Curţii de Apel Sud conclude asupra necesității admiterii

apelului avocatului Todorov Maxim în interesele reclamantului Lisița Ivan, casării integrale a hotărârii primei instanțe şi emiterii unei noi hotărâri, prin care se admite acțiunea reclamantului Lisița Ivan și se anulează ordinul nr.38 din 25 august 2022 „cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, emis de șeful Direcției Teritoriale pentru Siguranța alimentelor Taraclia, Curdov Gheorghi, prin care funcționarului public Lisița Ivan i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.3 Cod administrativ, „*legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ținîndu-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept”*.

Conform art.236 Cod administrativ, „*instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului”*.

Analizând condițiile de admisibilitate a apelului, Completul specializat de contencios administrativ al Curții de Apel Sud sediul Cahul statuează, că cererea de apel corespunde cerințelor de admisibilitate și nu cade sub incidența art.236 alin.(2) Cod administrativ. Nici participanții la proces nu au invocat inadmisibilitatea apelului.

În acest context, Completul de judecată menționează că cererea de apel este admisibilă.

7. Potrivit art.194 alin.(1) Cod administrativ, „*în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluționează din oficiu probleme de fapt şi de drept*”.

Conform art.195 Cod administrativ, „*procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu exceptia art.169– 171”*.

În conformitate cu art.386 alin.(1) lit.a),b),c),d) Cod de procedură civilă: *hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sunt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat*”.

Conform art.239 Cod de procedură civilă, „*hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată*”.

8. Art.189 alin.(1),(2) Cod administrativ prevede, că „*orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci cînd autoritatea publică nu a soluţionat în*

termen legal o cerere"; și conform art.5 Cod administrativ, „***activitatea administrativă reprezintă*** *totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea".*

Conform art.20 Cod administrativ, „*dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod".*

În corespundere cu art.39 alin.(2) Cod administrativ, „*orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente".*

Conform art.206 alin.(1) Cod administrativ, „*o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru*: **a)** *anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare)*; **b**) *obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); **c)** impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); **d)** constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare);* sau e) *anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ)*".

Astfel, după scopul urmărit legiuitorul a prevăzut felurile de acțiuni în contenciosul administrativ: acțiunea în contestare este formulată pentru a contesta un act administrativ individual; acțiunea în obligare se depune dacă autoritatea administrativă refuză să adopte un act administrativ pe care este obligat să-l adopte; acțiunea în realizare este formulată pentru impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune, fiind specifică actelor reale, reglementate la art.14 Cod administrativ; acțiunea în constatare este formulată pentru constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ; acțiune de control normativ se depune pentru anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (art.12 CA).

Conform art.22 alin.(1) Cod administrativ, „*autoritățile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor*".

Conform art.93 alin.(1) Cod administrativ, „*fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia*".

Completul de judecată reține, că concluzia primei instanțe este adoptată sub imperiul aplicării eronate a normelor legii materiale, şi fără a stabili toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Litigiul în cauză este obiectul controlului judiciar în contenciosul administrativ, așa cum ordinul de aplicare a sancțiunii disciplinare față de un funcționar public constituie

act administrativ cu caracter individual, emis de autoritate publică, în regim de putere publică, prin care se aplică nemijlocit legea în scopul realizării unui interes public.

Completul de judecată specializat în contencios administrativ al Curții de Apel Sud reține, că accesul reclamantului Lisița Ivan la justiție a fost asigurat, dat fiind că reclamantul a respectat calea prealabilă prejudiciară de soluționare a litigiului, în conformitate cu prevederile art.164 Cod administrativ, așa cum la 06.09.2022 a depus cerere prealabilă /f.d.7/, însă cererea prealabilă a fost lăsată fără soluționare, depunând acțiunea în judecată în termenul specificat la art.209 Cod administrativ.

9. Din materialele dosarului se desprinde, că la 18.02.2022 de la numele Maev Ivan, cu domiciliul or.Taraclia, str.Mira, nr.7,, a fost depusă cerere la Inspecția pentru Protecția Mediului Taraclia, prin care solicită să fie efectuată verificare și luate măsuri cu SRL ,,Liud Masiv", care deține fermă de porcine și de la care vine un miros puternic, ceea ce afectează modul de viață în vecinătate. Despre măsurile luate, petiționarul a solicitat să i se comunice prin intermediul poștei electronice (f.d.11, 74).

La 28 februarie 2022 Inspecția pentru Protecția Mediului Taraclia a remis plângerea pentru examinare după competență Direcției Teritoriale pentru Siguranța Alimentelor Taraclia și Centrului de Sănătate Publică Cahul. În cadrul DTSA Taraclia plângerea a fost transmisă pentru executare lui Lisița Ivan – șef secție supraveghere sanitar-veterinară (f.d.73).

La 15.03.2022 șeful Centrului de Sănătate Publică Cahul a remis răspuns în adresa Inspecției pentru Protecția Mediului Taraclia, în care a comunicat că, în urma verificărilor comune efectuate de către specialiștii Centrului de Sănătate Publică Cahul și Direcției Teritoriale pentru Siguranța Alimentelor Taraclia, s-a constatat că ferma de porcine funcționează în baza autorizației sanitare, cercetând teritoriu fermei nu a fost stabilit careva miros neplăcut. Monitorizarea poluării aerului ține de competența Agenției pentru protecția mediului. De asemenea, din explicațiile lui Maev Ivan s-a constatat că plângerea nu a fost scrisă de el și nici semnătura nu-i aparține (f.d.10).

În referința depusă în instanța de fond, reprezentantul Centrului de Sănătate Publică Cahul a explicat că, urmare a petiției cet.Maev Ivan a fost inițiat un control inopinat cu participarea inspectorului sanitar CSP Cahul, Calendari Alexandru, inspectorului superior CSP Cahul, Ana Axentii, de comun cu specialistul Direcției Teritoriale pentru Siguranța Alimentelor Taraclia, Lisița Ivan, și reprezentantului Primăriei or.Tvardița, întru verificarea faptelor la fața locului. Urmare verificării faptele expuse în petiție nu s-au confirmat. Petiția nu a fost semnată de Maev Ivan, dar de o persoană anonimă. Rezultatele examinări au fost adresate Inspecției Mediului Taraclia, ANSA Taraclia și persoanei așa zise Maev Ivan (f.d.46).

La 04 august 2022 șeful adjunct al DTSA Taraclia, Berechelea Dmitri, a informat șeful DTSA Taraclia, Curdov Gheorghe, despre faptul că, în adresa sa la 11 iulie 2022 a parvenit dispoziția nr.3-d din 11 iulie 2022 referitor la examinarea petiției nr.П-4 din 28.02.2022. La 01.03.2022 petiția a fost transmisă spre executare lui Lisița Ivan, ultimul a încălcat prevederile art.69 alin.(2) CA - nu a inițiat procedura administrativă, art.70 CA - nu a înștiințat participanții, art.60 CA – a încălcat termenul de finalizare a procedurii

administrative; Lisița Ivan nu a întreprins nici o acțiune, conform Codului administrativ, și nu a remis în adresa petiționarului răspunsul, prin ce a încălcat legislația privind accesul la informație și depunerea petiției, ceea ce constituie o contravenție prevăzută de art.71 Cod contravențional; acțiunile lui Lisița Ivan se califică ca faptă disciplinară, prevăzută la art.57 pct.e),g) din Legea nr.158/2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcționarului public. (f.d.80).

La 05 august 2022 șeful DTSA Taraclia, Curdov Gheorghe, a remis în adresa Inspectoratului de Poliție Taraclia cerere, în care a comunicat că, la 28 februarie 2022 Inspecția pentru Protecția Mediului Taraclia a remis în adresa Direcției Teritoriale pentru Siguranța Alimentelor Taraclia plângerea cet Maev Ivan, care a fost transmisă spre examinare lui Lisița Ivan, însă materialele acumulate indică asupra faptului că Lisița Ivan a încălcat prevederile legii privind accesul la informație și cu privire la petiționare, ceea ce reprezintă o contravenție prevăzută de art.71 Cod contravențional (f.d.72).

Prin scrisoarea nr.34/52-9023 din 11 august 2022, Inspectoratul de Poliție Taraclia a înștiințat Direcția Teritorială pentru Siguranța Alimentelor Taraclia referitor la faptul că, în privința lui Lisița Ivan a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, în temeiul art.71 alin.(1) Cod contravențional (f.d.95). Prin hotărârea Judecătoriei Cahul sediul Taraclia din 18.11.2022 a fost respinsă ca depusă tardiv contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 10.08.2022 (f.d.96).

Prin ordinul nr.20 din 04 iulie 2022 „cu privire la modificarea ordinului nr.01 din 08 noiembrie 2021” s-a instituit Comisia de disciplină din cadrul DTSA Taraclia, în următoarea componență: Berechelea Dmitri – șef adjunct subdiviziune teritorială, șef Secție în cadrul direcției (președintele comisiei); Tuluș Alexandra – specialist principal Serviciul evidență contabilă și juridică (secretarul comisiei); Mutavci Maria – șef Serviciul evidență contabilă, cotabil-șef (membru al comisiei); Sult Tatiana – inspector superior Secția control siguranța alimentelor (membru al comisiei); Terzi Vitali – inspector superior Secția control siguranța alimentelor (membru al comisiei), iar în calitate de supleanți: Calceva Anastasia – inspector superior Secția controlul protecției plantelor, semințelor și a materialului săditor; Lișciuc Serghei – inspector principal Secția supraveghere sanitar-veterinară (f.d.77).

La 08 august 2022 președintelui comisiei disciplinare, Berechelea Dmitri, a dispus convocarea ședinței Comisiei disciplinare în vederea examinării cauzei D-2 din 05 august 2022, în privința lui Lisița Ivan, pentru 11 august 2022, ora 09:30, cu înștiințarea membrilor comisiei (f.d.81). În cadrul ședinței Comisiei de disciplină din 11 august 2022 s-a decis efectuarea anchetei de serviciu. Astfel, la 12 august 2022 prin intermediul poștei electronice, lui Lisița Ivan i s-a comunicat despre faptul că, în conformitate cu adresarea D-2 din 05 august 2022, a fost începută ancheta de serviciu (f.d.87, 88).

În cadrul anchetei de serviciu, Lisița Ivan a refuzat să dea explicații pe marginea situației, fapt confirmat prin proces-verbal din 17 august 2022, semnat de martorii Mutavci Maria și Todorova Elena (f.d.91). Prin urmare, de către angajator a fost respectată prevederea legală de a solicita explicații salariatului cu privire la încălcările imputate. La aceeași dată, Berechelea Dmitri a făcut declarații, comunicând că a primit dispoziția cu privire la verificarea executării petiției din 28.08.2022. În urma examinării

materialelor a stabilit că Lisița Ivan nu a săvârșit careva acțiuni procesuale prevăzute de Codul administrativ, a ignorat executarea petiției, afectând dreptul cetățeanului privind accesul la informație, prin ce a încălcat atribuțiile de serviciu; Lisița Ivan neîntemeiat a refuzat să execute dispoziția conducătorului, care i-a remis după competență spre executare petiția nr.П-4 din 28.02.2022 (f.d.91[1]).

Urmare a efectuării anchetei de serviciu, a fost întocmit un raport cu privire la desfășurarea anchetei de serviciu în privința lui Lisița Ivan, potrivit căruia comisia de disciplină a propus aplicarea sancțiunii sub formă de mustrare în conformitate cu prevederile pct.58 lit.b) din Legea nr.158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcționarului public și convocarea comisiei disciplinare referitor la aplicarea sancțiunii sau încetarea cauzei (f.d.92-94).

În cadrul ședinței din 23 august 2022, Comisia de disciplină a propus aplicarea în privința lui Lisița Ivan a sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare, în conformitate cu prevederile pct.58 lit.b) din Legea nr.158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcționarului public (f.d.104-110). În cadrul anchetei au fost acumulate următoarele materiale: raportul depus de Berechelea Dimitri, declarațiile ultimului, cererea din 05.08.2022 depusă de șeful DTSA, Curdov Gheorghe, în adresa Inspectoratului de Poliție Taraclia; răspunsul IP Taraclia prin care se comunică că în privința lui Lisița Ivan a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție, în temeiul art.71 alin.(1) Cod contravențional.

Demersul Comisiei de disciplină cu propunerea de aplicare în privința lui Lisița Ivan a sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare a fost remis șefului DTSA Taraclia, Curdov Gheorghe, la data de 24 august 2022.

Prin ordinul șefului Direcției Teritoriale pentru Siguranța Alimentelor Taraclia, Curdov Gheorghe, nr.38 din 25 august 2022, funcționarului public Lisița Ivan i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare (f.d.174).

În partea descriptivă a ordinului nr.38 din 25 august 2022 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare este menționat că: refuzul neîntemeiat al lui Lisița Ivan de la executarea dispoziției legale a conducătorului DTSA Taraclia, prin care a remis funcționarului public Lisița Ivan spre examinare petiția nr.П-4 din 28.02.2022; Lisița Ivan nu a executat petiția nr.П-4 din 28.02.2022, prin inacțiunile sale a cauzat prejudiciu prestigiului autorității publice prin neexecutarea petiției lui Maev Ivan, afectându-i dreptul privind accesul la informație; executarea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu de către Lisița Ivan se răsfrânge negativ asupra imaginii și prestigiului autorității publice ANSA, îngreunează dialogul și colaborarea cu cetățenii RM; funcționarul public întru executarea obligațiilor de serviciu este obligat să respecte legislația RM în vigoare; Lisița Ivan a încălcat normele de conduită a funcționarului public, a comis contravenția în timpul de serviciu. Temeiul de drept pentru aplicarea sancțiunii disciplinare: art.6, art.7, art.8 privind profesionalismul, loialitatea și accesul la informație prevăzut de Legea nr.25 din 22 februarie 2008 privind Codul de conduită a funcționarului public, și art.57 lit.e),g),h) Legea nr.158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care prevede că, constituie abateri disciplinare: e) *refuzul nejustificat de a îndeplini sarcinile și atribuțiile de serviciu, precum și dispozițiile*

conducătorului; g) acțiunile care aduc atingere prestigiului autorității publice în care activează; h) încălcarea normelor de conduită a funcționarului public.

10. De asemenea, în instanța de fond a fost audiat *martorul Calendari Alexandru,* care a declarat că, activează în cadrul Centrului de Sănătate Publică Cahul, în calitate de șef-adjunct. Centrul de Sănătate Publică Cahul a primit o petiție de la Inspecția Mediului Taraclia cu privire la mirosul neplăcut de la ferma de porcine din or.Tvardița, unde locatarii din apropierea fermei sunt deranjați de mirosul neplăcut. Petiția a fost primită și înregistrată în cadrul Centrului de Sănătate Publică Cahul. A emis delegație de control în baza notei de motivare, unde personal a informat Agenția Mediului și angajații ANSA, Lisița Ivan. La fel, a fost informat și viceprimarul or.Tvardița. S-a stabilit să se ducă cu toții la fața locului, la fermă ca să facă evaluare, cât și să constate fapte expuse în petiție. Petiția a fost examinată în prezența directorului fermei „Liud Masiv", în urma examinării, faptele expuse în petiție nu s-au confirmat. Astfel, a dat răspuns șefului Inspecției Mediului Taraclia, Baltacov Andrei. Din explicațiile directorului fermei, mirosul putea apărea în rezultatul evacuării deșeurilor menajere de câteva ori pe an. Lisița Ivan a fost prezent la cercetarea la fața locului la fermă. Cu petiționarul Maev Ivan nu a discutat. Petiția a fost depusă anonim. Răspunsul a fost transmis la rezultatul asupra petiției în ordinea care a parvenit la Centrul de Sănătate Publică Cahul.

La fel, la 20.06.2022 a fost depusă o plângere colectivă a locuitorilor or.Tvardița cu privire la pretinsele acțiuni ilegale ale agentului economic SRL „Liud-Masiv", care a fost examinată de Direcția Teritorială pentru Siguranța Alimentelor Taraclia în baza procesului-verbal de control din 06.07.2022, nefiind constatată prezența unui miros insuportabil de la ferma de porcine. Răspunsul la petiție a fost întocmit de Lisița Ivan (f.d.192-198).

11. În continuare Completul de judecată reține norme legale aplicabile speței: art.206 alin.(1) din Codul muncii „*pentru încălcarea disciplinei de muncă, angajatorul are dreptul să aplice faţă de salariat următoarele sancţiuni disciplinare: a) avertismentul; b) mustrarea; c) mustrarea aspră; d) concedierea (în temeiurile prevăzute la art. 86 alin. (1) lit. g)-r))*; art.207 alin.(1) Codul muncii „*sancţiunea disciplinară se aplică de organul căruia i se atribuie dreptul de angajare (alegere, confirmare sau numire în funcţie) a salariatului respectiv;* art.209 alin.(1) Codul muncii, „*sancţiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical";* art.210 Codul muncii *„(1) Sancţiunea disciplinară se aplică prin ordin (dispoziţie, decizie, hotărâre), în care se indică în mod obligatoriu: a) temeiurile de fapt şi de drept ale aplicării sancţiunii; b) termenul în care sancţiunea poate fi contestată; c) organul în care sancţiunea poate fi contestată".*

În conformitate cu prevederile art.23 din Legea nr.158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public „(*1) Funcţionarul public este obligat să se conformeze dispoziţiilor (ordinelor, poruncilor, indicaţiilor obligatorii spre executare)*

primite de la conducătorul său direct şi de la conducătorul autorităţii publice în care îşi exercită funcţia publică”.

Conform art.56 din Legea nr.158/2008 *„pentru încălcarea îndatoririlor de serviciu, a normelor de conduită, pentru îndeplinirea nesatisfăcătoare a sarcinilor, pentru pagubele materiale pricinuite, pentru contravenţiile sau infracţiunile săvârşite în timpul serviciului sau în legătură cu exercitarea atribuţiilor funcţiei, funcţionarul public poartă răspundere disciplinară, civilă, administrativă, penală, după caz.*

Conform art.57 din Legea nr.158/2008, „*constituie abateri disciplinare*:*…e) refuzul nejustificat de a îndeplini sarcinile şi atribuţiile de serviciu, precum şi dispoziţiile conducătorului; g) acţiunile care aduc atingere prestigiului autorităţii publice în care activează; h) încălcarea normelor de conduită a funcţionarului public”.*

Conform art.58 din Legea nr.158/2008 „*pentru comiterea abaterilor disciplinare, funcţionarului public îi pot fi aplicate următoarele sancţiuni disciplinare: a) avertisment; b) mustrare; c) mustrare aspră; d) suspendarea dreptului de a fi promovat în funcţie în decursul a doi ani; g) destituirea din funcţia publică; h) retrogradarea în funcţie şi/sau în grad de calificare”.*

12. Analizând ordinul nr.38 din 25 august 2022 de aplicare a sancțiunii disciplinare reclamantului Lisița Ivan, Completul de judecată constată că funcționarul public a fost sancționat pentru refuzul neîntemeiat de la executarea dispoziției legale a conducătorului Direcției Teritoriale pentru Siguranța Alimentelor Taraclia, prin care a însărcinat funcționarul public Lisița Ivan cu examinarea petiției nr.П-4 din 28.02.2022.

După cum s-a menționat supra, la 28 februarie 2022 Inspecția pentru Protecția Mediului Taraclia, la care inițial fusese depusă petiția, a remis plângerea cet. Maev Ivan pentru examinare după competență la două autorități: Direcției Teritoriale pentru Siguranța Alimentelor Taraclia și Centrului de Sănătate Publică Cahul. În cadrul DTSA Taraclia plângerea a fost transmisă pentru executare lui Lisița Ivan (f.d.73).

La 15.03.2022 șeful Centrului de Sănătate Publică Cahul a remis răspuns în adresa Inspecției pentru Protecția Mediului Taraclia, în care a comunicat că, în urma verificărilor comune efectuate de către specialiștii Centrului de Sănătate Publică Cahul și Direcției Teritoriale pentru Siguranța Alimentelor Taraclia, s-a constatat că ferma de porcine funcționează în baza autorizației sanitare, cercetând teritoriu fermei nu a fost stabilit careva miros neplăcut. De asemenea, din explicațiile lui Maev Ivan s-a constatat că plângerea nu a fost scrisă de el și nici semnătura nu-i aparține. Rezultatele examinării au fost adresate Inspecției Mediului Taraclia, ANSA Taraclia și persoanei Maev Ivan.

Conform art.74 Cod administrativ „*dacă petiția ține de competența altei autorități publice, originalul petiției se expediază autorității publice competente în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării petiției, fapt despre care petiționarul este informat”.*

Conform art.76 Cod administrativ *„(1) Petițiile anonime sau cele depuse fără indicarea adresei poștale sau electronice a petiționarului nu se examinează”.*

Conform art.77 Cod administrativ „*colaboratorii din cadrul autorităților publice sînt obligați să soluționeze numai petițiile care le sînt repartizate, fiindu-le interzis să le primească direct de la petiționari sau să intervină în soluționarea acestora în afara*

cadrului legal. Încălcarea acestor dispoziţii constituie abatere disciplinară şi se sancţionează conform legislației în vigoare”.

Conform art.69 Cod administrativ *„(1) Procedura administrativă se iniţiază la cerere sau din oficiu. Procedura administrativă iniţiată din oficiu începe odată cu efectuarea primei acţiuni procedurale, iar cea iniţiată la cerere se consideră iniţiată din momentul depunerii cererii. (2) În cazul depunerii unei petiţii, autoritatea publică este obligată să iniţieze o procedură administrativă. (3) Iniţierea unei proceduri administrative din oficiu rămâne la discreţia autorităţii publice. În cazurile prevăzute de lege sau în baza unei decizii a autorităţii publice ierarhic superioare, iniţierea procedurii administrative din oficiu este obligatorie. (4) Dacă dintr-o prevedere legală reiese că autoritatea publică poate acţiona doar în baza unei petiţii, atunci autoritatea publică nu poate iniţia nicio procedură administrativă fără o astfel de petiţie”.*

Examinând probele administrate, Completul de judecată constată că reclamantul Lisița Ivan, prin ordinul nr.38 din 25 august 2022, a fost sancționat disciplinar cu mustrare contrar prevederilor legale. Or, inițial petiția a fost depusă la Inspecția pentru Protecția Mediului Taraclia, care a remis-o după competență către DTSA Taraclia și Centrul de Sănătate Publică Cahul.

Plângerea de la numele Maev Ivan a fost examinată de către Centrul de Sănătate Publică Cahul în comun cu reclamantul Lisița Ivan, șeful Secției supraveghere sanitar-veterinară din cadrul DTSA Taraclia, reprezentanții autorităților publice deplasându-se la fața locului, au constatat că faptele descrise în plângere nu s-au adeverit. La 15.03.2022 șeful Centrului de Sănătate Publică Cahul a remis răspuns în adresa Inspecției pentru Protecția Mediului Taraclia, comunicând că plângerea nu a fost scrisă și semnată de Maev Ivan. Rezultatele examinării au fost expediat inclusiv Direcției Teritoriale pentru Siguranța Alimentelor Taraclia și persoanei Maev Ivan.

Așa cum petiția depusă de o persoană anonimă a fost examinată de către Centrul de Sănătate Publică Cahul împreună cu funcționarul public Lisița Ivan din cadrul DTSA Taraclia, fiind expediat răspunsul, reclamantul Lisița Ivan nu avea obligația de a iniția altă procedură administrativă, sau o procedură paralelă, pentru soluționarea aceleiași petiții, care deja a fost examinată cu concursul a două autorități publice implicate în procedura administrativă. Nu a avut Lisița Ivan nici obligația de a dubla notificarea cu privire la rezultatele examinării plângerii de la numele Maev Ivan, atunci când Centrul de Sănătate Publică Cahul deja a realizat această obligație.

Angajatorul invocând că, Lisița Ivan nu şi-a îndeplinit atribuțiile de serviciu prin neoferirea răspunsului la plângere cet. Maev Ivan, nu a stabilit dacă într-adevăr persoana cu numele Maev Ivan a depus plângere, prin audierea acesteia în cadrul anchetei de serviciu. Cunoscând despre faptul că petiția a fost depusă de o persoană anonimă, or despre aceasta s-a indicat în răspunsul Centrului de Sănătate Publică Cahul, comisia de disciplină în cadrul procedurii disciplinare nu a clarificat acest aspect, nu a identificat cetățeanul Maev Ivan şi nu l-a audiat în cadrul acestei proceduri – acțiuni în lipsa cărora orice afirmații ale angajatorului (pârâtului DTSA Taraclia) despre cauzarea prejudiciu prestigiului autorității, afectarea imaginii și prestigiului autorității publice ANSA, și despre încălcarea dreptului lui Maev Ivan de acces la informație, sunt reduse la nulitate,

or acestea nu sunt nici constatate, nici probate. Din momentul readresării petiției 28.02.2022 și până la 04.08.2022, când șeful adjunct Berechelea Dmitri a informat șeful DDTSA Taraclia, Curdov Gheorghe, despre neexaminarea petiției nr.П-4 din 28 februarie 2022 de către Lisița Ivan, în adresa autorității publice nu a parvenit nici o cerere (plângere) din partea lui Maev Ivan referitor la nesoluționarea petiției depuse și/sau neoferirea răspunsului la plângere. Acest aspect neexaminat de către angajator este unul imperios, în raport cu art.76 Cod administrativ, potrivit căruia petițiile anonime nu se examinează.

13. Nu poate fi acceptată ca și probă a constatării încălcării disciplinare procesul-verbal cu privire la contravenție cu decizia de sancționare din 10 august 2022, chiar dacă acest act nu a fost anulat. Imposibilitatea constituirii acestui act ca și probă pertinentă în prezentul proces rezultă din următoarele: 1) în cadrul procesului contravențional nu a fost audiat presupusul petent Maev Ivan; 2) fapta contravențională expusă în procesul-verbal cu privire la contravenție din 10.08.2022 ”*Lisița Ivan a încălcat normele legale referitor la depunerea petiției, și anume nu a dat răspuns petiționarului, locuitor a satului *****, Maev Ivan care s-a adresat cu cerere și Lisița I.D. a încălcat executarea 28.02.2022*” nu corespunde elementelor contravenției prevăzute la art.71 alin.(1) Cod contravențional, parte componentă obligatorie urmând a fi indicată dispoziția legală în domeniul accesului la informație sau petiționare care ar fi fost încălcată de Lisița Ivan; și 3) se pare că procesul contravențional a derulat doar în baza sesizării șefului DTSA Taraclia.

Fără a fi în prezența plângerii depuse de petiționarul Maev Ivan, precum că i-ar fi fost vătămat vreun drept de către o autoritatea publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, angajatorul a sesizat Inspectoratul de Poliție Taraclia pe faptul că Lisița Ivan a încălcat prevederile legii privind accesul la informație și cu privire la petiționare. Concomitent, comisia de disciplină a decis efectuarea anchetei de serviciu în privința funcționarului public Lisița Ivan pe faptul nesoluționării petiției lui Maev Ivan.

Constatările comisiei de disciplină s-au bazat exclusiv pe raportul și explicațiile adjunctului DTSA Taraclia, Berechelea Dmitri, cererea angajatorului depusă la IP Taraclia și procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința lui Lisița Ivan în baza art.71 CC. Respectivele acte nu confirmă vinovăția funcționarului public și refuzul de a îndeplini atribuțiile de serviciu, or legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și temeinicia acuzației nu au fost verificate de instanța de judecată, decizia de sancționare a rămas în vigoare din motivul omiterii de către Lisița Ivan a termenului de contestare.

Mai mult, comisia de disciplină a efectuat o investigație superficială, nu l-a audiat pe petiționarul Maev Ivan, nu a analizat minuțios circumstanțele faptei sesizate ca abatere disciplinară, ce fel de dispoziție din 11.07.2022 a parvenit în adresa adjunctului Berechelea Dmitri, aproape peste 5 luni de la readresarea petiției, nu a dat apreciere răspunsului Centrului de Sănătate Cahul în care se comunică despre examinarea în comun cu funcționarul public Lisița Ivan a petiției depusă de o persoană anonimă Maev Ivan și expedierea răspunsului.

Caracterul formal al sancțiunii disciplinare rezultă din circumstanțele de fapt expuse în ordinul nr.38 din 25.08.2022 - refuzul neîntemeiat de la executarea dispoziției legale a conducătorului DTSA Taraclia, prin care a remis funcționarului public Lisița Ivan spre examinare petiția nr.П-4 din 28.02.2022. Nici din conținutul ordinului, nici din constatările comisiei de disciplină nu este clar în ce mod a refuzat Lisița Ivan să examineze petiția (verbal, în scris sau tacit) și când și-a manifestat refuzul de la executarea atribuțiilor de serviciu, în situația în care legiuitorul a stabilit un termen pentru soluționarea unei cereri.

Or, conform art.64 Cod administrativ *„(1) Autoritatea publică este obligată să soluționeze o cerere potrivit competențelor sale și în termenul stabilit de lege. (2) Refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeași regulă se aplică și în cazul nesoluționării unei cereri în termen legal. (3) Prin derogare de la prevederile alin. (2), în cazurile prevăzute de lege, nesoluționarea în termen a unei cereri se consideră drept acceptare a acesteia”.* Lipsa unui răspuns echivalează cu decizia de respingere. Refuzul de a examina petiția nu oprește procesul administrativ, ci oferă petiționarului posibilitatea de a contesta refuzul în instanță și de a reclama conduita abuzivă a funcționarului public. În speță, nu s-a constatat refuzul funcționarului public Lisița Ivan de a examina petiția depusă de pretinsul petiționar Maev Ivan, identitatea căruia nu a fost verificată de către autoritatea publică în cadrul procedurii disciplinare.

14. În continuare, în ordinul de aplicare a sancțiunii disciplinare s-a invocat că executarea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu de către Lisița Ivan s-a răsfrâns negativ asupra imaginii și prestigiului autorității publice ANSA, și că dânsul a încălcat normele de conduită a funcționarului public privind profesionalismul, loialitatea și accesul la informație prevăzut de Legea nr.25 din 22 februarie 2008 privind Codul de conduită a funcționarului public.

Completul de judecată menționează că nu este suficient ca angajatorul să afirme că o faptă a afectat imaginea și prestigiul autorității publice, această afirmație trebuie probată. În cazul unei sancțiuni disciplinare, angajatorul are obligația de a dovedi atât existența faptei, cât și consecințele acesteia. În cazul în care se invocă „prejudiciul de imagine”, autoritatea publică trebuie să arate în ce a constat acesta (ex: articole negative în presă, sesizări din partea cetățenilor, scăderea indicelui de încredere, perturbarea fluxului de lucru, etc).

La caz, angajatorul nu a adus careva probe precum că prin inacțiunile funcționarului public Lisița Ivan a fost atins prestigiul Direcției Teritoriale pentru Siguranța Alimentelor Taraclia. Totodată, angajatorul nu a motivat concret în ordin care acțiuni ale lui Lisița Ivan au dus la încălcarea normelor de conduită a funcționarului public.

Completul de judecată subliniază că, mențiunea în ordinul de aplicare a sancțiunii disciplinare „*... executarea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu de către Lisița Ivan se răsfrânge negativ asupra imaginii și prestigiului autorității publice ANSA, îngreunează dialogul și colaborarea cu cetățenii RM. Funcționarul public întru executarea obligațiilor de serviciu este obligat să respecte legislația RM în vigoare. Lisița Ivan a încălcat normele de conduită a funcționarului public, a comis contravenția*

în timpul de serviciu”, nu substituie obligația angajatorului de a constata fapta comisă de angajat (descrierea detaliată), care se consideră abatere disciplinară, pentru admiterea căreia se aplică sancțiunea disciplinară.

Conform art.224 Cod administrativ, *„(1) examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale”.*

În consecință, Completul de judecată conchide asupra admiterii acțiunii reclamantului Lisița Ivan și anulării actul administrativ individual defavorabil - ordinul de sancționare nr.38 din 25 august 2022, prin care Lisița Ivan a fost sancționat disciplinar cu mustrare contrar prevederilor legale.

Conform art.240 alin.(1) lit.c) Cod administrativ, „*examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral hotărîrea primei instanţei şi emite o nouă decizie* ”.

În baza celor expuse, potrivit prevederilor art.240, 245 Cod administrativ, Completul de judecată specializat de contencios administrativ al Curții de Apel Sud -

D E C I D E :

Se admite apelul declarat de avocatul Todorov Maxim în interesele reclamantului Lisița Ivan.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Cahul sediul central din 12 decembrie 2024, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea reclamantului Lisița Ivan împotriva pârâtului Direcția Teritorială pentru Siguranța Alimentelor subdiviziunea Cahul/Taraclia/Cantemir.

Se emite o nouă decizie, după cum urmează.

Se admite acțiunea reclamantului Lisița Ivan.

Se anulează ordinul nr.38 din 25 august 2022 „cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, emis de șeful Direcției Teritoriale pentru Siguranța alimentelor Taraclia, Curdov Gheorghi, prin care funcționarului public (reclamantului) Lisița Ivan i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare.

Decizia este executorie de la pronunțare, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 luni de la pronunțarea deciziei motivate.

Decizia motivată pronunțată la 20.03.2026 ora 16:30.

Președintele completului Vitalie Movilă

Judecătorii Andrei Scripcenco

Evgheni Bancov

Nota: La data de 20 ianuarie 2026 Consiliul Superior al Magistraturii a emis Hotărârea nr.18/1, prin care s-a acceptat demisia judecătorului Movilă Vitalie de la Curtea de Apel Sud, cu eliberarea din funcția de judecător din data de 28 ianuarie 2026. În conformitate cu art.389 alin.(5) Cod de procedură civilă, în locul judecătorului dimisionat Movilă Vitalie decizia este semnată de judecătorul Mironov Andrei, care execută atribuțiile de vicepreședinte interimar a a Curții de Apel Sud.